

Ympäristövahinkojen toissijaisten vastuujärjestelmien kehittämisen lainsäädäntöhanke (TOVA-lainsäädäntöhanke) Dnro VN/11745/2019

OHJAUSRYHMÄN KOKOUS 1/2020

Aika: 6.2.2020 klo 9-11.30

Paikka: Ympäristöministeriö, Pankkisali

Paikalla:

Leena Ylä-Mononen, ympäristöministeriö, puheenjohtaja

Oili Rahnasto, ympäristöministeriö

Merja Huhtala, ympäristöministeriö/öljysuojarahasto

Jari Salila, oikeusministeriö

Armi Liinamaa, valtiovarainministeriö

Tuula Manelius, työ- ja elinkeinoministeriö

Mika Kättö, sisäministeriö

Satu Lyytikäinen, Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Kimmo Peltonen, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Helena Kontkanen, konkurssiasiamiehen toimisto

Marko Nurmikolu, Suomen kuntaliitto

Heidi Lettojärvi, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Merja Vuori, Kemianteollisuus ry

Fredrik Blomfelt, Metsäteollisuus ry

Pekka Suomela, Kaivosteollisuus ry

Amanda Aalto, Finanssiala ry

Matti Sjögren, Ympäristövakuutuskeskus

Päivi Lundvall, Suomen luonnonsuojeluliitto (Etänä)

Sini Pietilä, ympäristöministeriö

Jouko Tuomainen, Suomen ympäristökeskus

Eeva-Maija Puheloinen, ympäristöministeriö

Noora Herranen, ympäristöministeriö

Kati Leskinen, ympäristöministeriö

1 § Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen.

Leena Ylä-Mononen avasi kokouksen. Hyväksyttiin asialista.

2 § Esittäytyminen ja käytännön asiat.

Käytiin läpi esittelykierros, jossa osallistujat kertoivat nimensä ja taustaorganisaationsa. Kaikille ohjausryhmän jäsenille on myönnetty oikeudet Tiimeri-työtilaan. Kokousmateriaalit jaetaan Tiimerissä viikkoa ennen kokousta. Puheenjohtaja muistutti, että myös varahenkilöt voivat osallistua kokoukseen, jos varsinainen jäsen ei pääse paikalle. Tästä tulee kuitenkin ilmoittaa etukäteen, jotta kaikki pääsevät sisälle kokouspaikkoihin. Skypen välityksellä on mahdollista poikkeustapauksissa osallistua, mutta parempi olisi, jos kaikki pääsisivät paikanpäälle.

3 § Lainsäädäntöhankkeen tavoitteet, lähtökohdat ja rajaukset sekä toimeksiannon tarkastelua

Eeva-Maija Puheloinen esitteli lainsäädäntöhankkeen tavoitteet ja lähtökohdat. Keskusteltiin ympäristövastuudirektiiviin kuuluvista luontovahingoista ja siitä, miksi ne on rajattu tässä Tova-työssä pois. Keskusteltiin mahdollisuudesta tehdä herkkyysoanalyysi vakuusjärjestelmän muutoksista. Lisäksi keskusteltiin siitä, onko tuleva HE tarkoitus käännettävä myös saamen kielelle, mutta todettiin, ettei se ole tarkoituksenmukaista.

4 § Ohjausryhmän kokouksissa käsiteltävät aiheet ja aikataulu

Eeva-Maija Puheloinen esitteli kokouksissa käsiteltävät aiheet ja aikataulun tulevalle vuodelle.

Pekka Suomela Kaivosteollisuudesta ehdotti, että hän voisi pitää lyhyen esitelmän kaivosteollisuudesta, sen vakuuksista ja kertoa samalla kokemuksista. Päätettiin, että esitelmä pidetään jossakin kevään kokouksessa. Sihteeristö tarkistaa aikataulun ja asiaan palataan myöhemmin.

Keskusteltiin erilaisista käsitteistä, joita Tova-työssä käytetään. Käsitteistä kootaan muun työn ohella kirjallinen luettelo, joka jaetaan kaikille Tiimerissä.

Keskusteltiin ennaltaehkäisyn merkityksestä TOVA-tilanteiden hoitamisessa ja sovittiin, että keskustelua jatketaan seuraavissakin ohjausryhmän kokouksissa.

5 § Toissijaisten ympäristövahinkotapausten kokonaiskuva, kuntien kommenttipuheenvuoro

Noora Herranen esitteli toissijaisten ympäristövahinkotapahtumien kokonaiskuva menneiltä vuosilta. Lisäksi Marko Nurmikolu piti Kuntaliiton edustajana kommenttipuheenvuoron kertoen kuntien tilanteesta. Kunnat joutuvat usein siivoamaan muiden aiheuttamia ympäristövahinkoja. Tämä on yksi asia, joka tulee ottaa huomioon uutta järjestelmää kehitettäessä. Kuntien osuus aiheutuneiden pilaantumien puhdistajana jää usein niin sanotusti piilokuluiksi, jotka eivät sellaisenaan näy missään tilastoissa.

6 § Toissijaisia rahoitusjärjestelmiä koskevan kansainvälisen vertailun tulokset

Jouko Tuomainen esitteli TOVARAMA-hankkeen tuloksia. Keskusteltiin siitä, onko ohjausryhmän mahdollista saada TOVARAMA-hankkeen loppuraporttia jo aikaisemmin käyttöönsä ennen kuin se julkaistaan helmi-maaliskuussa 2020. Sihteeristö lupasi ilmoittaa, mikäli tämä on mahdollista ja jakaa loppuraportin joka tapauksessa Tiimerissä.

7 § Muut asiat

Keskusteltiin öljysuojarahaston tilanteesta ja rahoitusjärjestelmän muuttamisesta. Mika Kättö Sisäministeriöstä esitti sisäministeriön kantana, että pelastuslaitosten ja Rajavartiolaitoksen vähintään nykyistä vastaavat öljyntorjunta-avustukset tulee varmistaa uuden lainsäädännön valmistelun yhteydessä.

8 § Seuraava ohjausryhmän kokous tiistaina 17.3.2020 klo 9.00-11.30

Mikäli tulevan kokouksen aloittamisajankohtaa on tarpeen aikaistaa, niin sihteeristö lähettää siitä erikseen sähköpostia ohjausryhmälle.